

б) *інтеграції*, що вимагає об'єднання і використання творчих потенціалів усіх членів громадського формування і сприятливих «зовнішніх» виховних впливів.

Отже, включення підлітка в суспільно-корисну та особистісно-значущу діяльність сприяло розвитку соціальної дорослості підлітка. Стійким стало коло суспільно спрямованих інтересів, що, в свою чергу, є психолого-педагогічною базою формування ціннісних орієнтацій та морально-вольових якостей важкого підлітка. Важливу роль у цьому контексті відіграв тренер, як центральна фігура навчально-тренувального та виховного процесу.

Література:

1. Карпушин Б. А. Педагогика физической культуры : [учебник] / Б. А. Карпушин. – М. : Сов. спорт, 2013. – 300 с.: ил.

*Зайцева Юлія Вікторівна,
Новік Сергій Миколайович*

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасна педагогічна освіта України спрямована на впровадження європейських освітніх стандартів, що передбачає необхідність змін у підготовці майбутніх фахівців, зокрема й у галузі фізичної культури і спорту. Вихідні концептуальні положення у забезпеченні професійної підготовки фахівців з фізичної культури і спорту у вищих навчальних закладах України відображено в основних нормативно-правових документах: Національній доктрині розвитку освіти України, Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт».

У словниках поняття «підготовка» тлумачиться як «запас знань, навичок, досвід і т. ін. набутий у процесі навчання, практичної діяльності» [2, с. 952]; поняття «підготувати» визначається як здійснення попередніх дій для забезпечення чогось [2, с. 952]; поняття «готовність – наслідок підготовки, набуття досвіду, майстерності, тобто її кінцевий результат, готовий до будь якої діяльності [2, с. 257]; поняття «підготовлений» – як «готовий для якої-небудь діяльності, здатний до неї» [2, с. 952], поняття «професійна освіта» тлумачиться, як «сукупність знань, навичок і умінь,

оволодіння якими дає змогу працювати спеціалістом вищої і середньої кваліфікації» [2, с. 1177].

В умовах науково-технічної революції зростає потреба суспільства у висококваліфікованих педагогічних кадрах, які виявляють свідоме відповідальне ставлення до своєї професійної діяльності. Ахметов Р. і Шаверський В. уважають, що застосовуючи новітні освітні технології й передовий вітчизняний і зарубіжний досвід, потрібно готувати кваліфікованих фахівців, тим самим можна задовольнити такі потреби суспільства [1].

Максимчук Б. у своїй праці виділив підходи й основні аспекти з проблем фахової підготовки, він зазначив, що професійна підготовка на сучасному етапі повинна бути спрямована на удосконалення навчально-педагогічного процесу, на вирішення нагальних питань слабкого взаємозв'язку теорії і практики, на набуття передового педагогічного досвіду і на оволодіння майбутніми вчителями інноваційними напрямками фахової діяльності [5].

Дослідниця Куртова Г. вважає, що наразі ефективність підготовки учителя фізичної культури вимагає застосування дослідницької системи навчання, оскільки нормативне забезпечення навчання не відповідає сучасним гуманістично-орієнтованим освітнім вимогам. Така переорієнтація освіти передбачає постійні зміни діяльності, оновлення програм, змісту професійної підготовки вчителя фізичної культури, використання у навчальному процесі переважно творчих завдань, усе це сприяє нагромадженню його професійного досвіду, можливості застосовувати фахові знання, уміння і навички у нестандартних умовах роботи з дітьми різного віку, статі, рівня здоров'я і функціональних можливостей тощо [4].

На думку Шияна Б., за умови орієнтації навчально-виховного процесу, з підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури, на розвиток спеціальних знань, умінь і навичок потрібних для формування у школярів інтересу і бажання займатися фізичною культурою; за умови розвитку конструктивного, організаційного, комунікативного і дослідницького компонентів у студентів, можна досягти високого рівня готовності майбутніх учителів до здійснення професійної діяльності [8].

Крім того, на думку Максимчука Б. невирішені суперечності сучасної освіти мають відображення на методичній підготовці фахівців, адже існує недостатній зв'язок навчального забезпечення вищих навчальних закладів із потребами загальноосвітніх навчальних закладів. Також дослідник указує на необхідність розвитку педагогічних умінь в умовах фахової діяльності, для того щоб запобігти механічній реалізації

професійної діяльності [5]. Навіть володіння ґрунтовними знаннями не забезпечує ефективної і результативної професійної роботи фахівців з фізичної культури і спорту без їх поєднання із практичною діяльністю [3]. Отже, становлення майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту потребує удосконалення сучасної професійної освіти, широкого використання інноваційних технологій у навчанні [1].

Учений Наумчук В. вважає дисципліни спортивно-педагогічного циклу, а саме «Спортивні ігри з методикою викладання», якнайповніше розкривають можливості для розвитку педагогічної майстерності майбутнього учителя фізичної культури, адже їх вивчення триває протягом усього періоду навчання [6]. Ми згодні з дослідником Максимчуком Б., який зазначив, що сучасна система освіти не використовує у повній мірі освітній потенціал деяких навчальних дисциплін і вони втрачають суттєву значимість у підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту [5].

Важливо пам'ятати, що провідне місце у системі фахової підготовки належить педагогічній практиці, завдяки якій, майбутні учителі фізичної культури набувають професійної майстерності та педагогічного досвіду [7].

Аналіз психолого-педагогічної літератури довів, що проблема підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності – одна з найважливіших у педагогічній науці, про що свідчать численні та різноаспектні дослідження. У контексті даного питання вагомим є те, що існує значна кількість психолого-педагогічних наукових і методичних джерел, у яких сучасні дослідники розглядають певні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Література:

1. Ахметов Р. Ф. Проблеми й перспективи формування професійної майстерності фахівців фізичної культури засобами інноваційних технологій [Електронний ресурс] / Р. Ф. Ахметов, В. К. Шаверський. – Режим доступу : URL : <http://eprints.zu.edu.ua/1519/1/07arfzit.pdf>. – Назва з екрану.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
3. Захаріна Є. А. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи в умовах сучасної парадигми освіти / Є. А. Захаріна // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології. – 2011. – № 2. – С. 247–251.
4. Куртова Г. Ю. Аналіз сучасної системи професійної підготовки вчителів фізичної культури [Електронний ресурс] / Г. Ю. Куртова. – Режим доступу:

URL: http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/ped/2011_83/Kurtova.pdf. – Назва з екрану.

5. Максимчук Б.А. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно масової роботи / Б. А. Максимчук. – 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. – Вінниця, 2007.
6. Наумчук В.І. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор. Автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук зі спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / В. І. Наумчук. – Тернопіль, 2002. – С. 19.
7. Однолеток Т. В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури як педагогічна проблема / Т. В. Однолеток, М. О. Лянной // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 9. – С. 107–109.
8. Шиян Б. М. Підготовка вчителя фізичної культури третього тисячоліття / Б. М. Шиян // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : Зб. наук. пр. – Рівне: Принт Хауз, 2001. – Вип. 2. – С. 371–374.

Дударчук Юлія Сергіївна

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
науковий керівник – к.п.н, доц. Шаповал Євгенія Юріївна*

ВИХОВАННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ – ЗАПОРУКА ДОСЯГНЕННЯ МАКСИМАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У ЖІНОЧОМУ МІНІ-ФУТБОЛІ (ФУТЗАЛІ)

Міні-футбол (футзал) – один з найпопулярніших видів спорту, в якому застосування координаційних здібностей є необхідністю. Міні-футбол (футзал) вимагає координованого прояву всіх рухових здібностей в постійно змінних ситуаціях, які виникають протягом гри.

У переважній більшості підручників, навчальних посібників, монографій і статей до теперішнього часу можна прочитати, що спритність складають дві основні здібності: по-перше, здатність швидко опановувати новими руховими діями (здатність швидко навчатися) і по-друге, здатність швидко і більш координовано перебудовувати рухову діяльність в умовах раптової зміни обстановки. Останню здатність іноді розглядають як здатність до моторної адаптації, що виявляється у відносно стандартних і несподіваних, швидко змінюючих ситуаціях [2, 4 та інші].